

Chàng không còn nhớ đây là tòa án Sài Gòn. Chàng cũng không nhìn thấy đám đông ký giả và nhiếp ảnh viên lẻo đẹo đi theo. Họ chặn Lê Tùng lại để phỏng vấn.

— Yêu cầu ông cho biết cảm tưởng sau khi bị Tòa kêu sáu tháng tù ở.

— Có phải ông là cựu nhân viên Sở Mật vụ không ?

— Tại sao ông không làm dưới quyền ông Hoàng nữa ? Có phải vì một chuyến công tác ở phía bắc vĩ tuyến 17 bị thất bại không ?

Lê Tùng quay lại. Tách một tiếng nhẹ, khuôn mặt còm cõi, xanh xao của chàng đã được thu vào phim nhựa. Chiều nay, hàng vạn tấm hình của chàng sẽ được trưng lên mặt báo.

Ký giả vừa hỏi chàng là một thanh niên lùn mập, con mắt lạnh lợi, vẻ mặt khả ái. Lê Tùng hất hàm :

— Ai bảo anh như thế ?

Y đáp :

— À, theo tin tức riêng của tòa soạn.

— Yêu cầu anh bỏ câu hỏi ấy.

— Bẳng lòng. Nhưng anh cần cho chúng tôi biết : có phải vì anh thất bại nên ông Hoàng trực xuất khỏi Sở không ?

— Tôi không thể trả lời.

— Chúng tôi sẽ viết điều này lên báo.

— Một lần nữa, tôi khuyên nhủ các anh : đó là bị mật quốc phòng. Tôi nhìn nhận anh nói đúng. 3 nhân viên dưới quyền tôi bị thiệt mạng một cách khó hiểu trong vòng một tháng tại Miền Bắc nên tôi bị ông Hoàng khiển trách, và hạ tằng công tác.

Từ đó, tôi bị lôi cuốn vào vòng rượu chè, cờ bạc...

Tuy nhiên, theo nội quy, tôi không được phép nhìn nhận là cựu nhân viên Sở Mật vụ. Tôi có thể bị đưa ra Tòa lần nữa, và lần này chắc ngồi tù lâu hơn. Hồi nãy, anh đã nghe tôi khai trước Tòa. Quan tòa hỏi tôi làm nghề nghiệp gì thì tôi trả lời làm nhân viên kế ước của Nha Thuế vụ.

Tôi biếu rồi. Thành thật cảm ơn anh.

Lê Tùng bước vào căn phòng hình chữ nhật, nhìn ra đường Nguyễn trung Trực. Chàng bị công chung với một dân anh chị vừa lãnh 3 năm tù. Hẳn chia thuốc lá mời chàng. Thuốc Lucky thơm ngon này, từ lâu chàng chưa được hút. Từ đêm chàng bị giải về cảnh sát quận Nhất, rồi từ quận Nhất về lao thất công an tư pháp ở đường Võ Tánh, trước khi vào khám Chí Hòa, chàng không hề nhận được của bè bạn một gói thuốc lá.

Thật ra, Lê Tùng không có bạn thân. Các bạn của chàng đều là nhân viên sở Mật vụ. Trong bao năm phục vụ dưới quyền ông Hoàng, quá bận bịu, chàng không còn thời giờ giao du với người ngoài Sở nữa. Ngoại trừ những bạn chơi bời, tình cờ quen nhau bên ly rượu rom, hoặc trên sàn nhảy giữa đám vũ nữ đa tình.

Theo nội quy, nhân viên của Sở không được phép lui tới nhà Lê Tùng sau khi chàng bị đuổi. Bị kêu án 6 tháng tù, thì chàng đã ở được hơn 5 tháng, nghĩa là chỉ còn 3 tuần lễ nữa, chàng sẽ được tự do. 5 tháng trong lao thất đối với chàng dài hơn 5 năm — mặc dầu người nào hoạt động gián điệp cũng được huấn luyện để làm quen với cuộc sống tù tội — vì không bạn bè thân thích đến,

thăm, không một món quà nhỏ được gói vào.

Gã anh chỉ cười thân mật, chắm lửa vào điều thuốc cho chàng. Mùi thơm của thuốc Lucky thấm vào thở phồi làm Lê Tùng khoan khoái.

Thân nhân đồ xô đến cánh cửa sắt, mang theo những giỏ đồ ăn nặng trĩu. Họ chào hỏi nhau rối rít. Một đứa trẻ lên 5 dấm vào cửa sắt gấp, gọi to, giọng vui vẻ :

— Bà.

Kèm theo tiếng người mẹ :

— Anh Hai con kêu anh kia...

Người chồng trạc bốn mươi, khuôn mặt tiêu tụy vì lo nghĩ, đứng dậy, đưa bàn tay không bị công lên, vẫy vợ và con. Lê Tùng thấy giọt lệ long lanh trên mắt đỏ quạch của hắn. Thấy thế, người vợ òa lên khóc, rồi kể lể :

— Anh ơi ! Khổ mẹ con em lắm, anh ơi !

Người cảnh sát suyt nhỏ nhỏ :

— Đừng khóc.

Một thiếu phụ khác còn trẻ măng — chỉ độ 16 tuổi là cùng — tóc buông lơi, mặt non choẹt, đánh phấn vôi vàng nên chỗ đen, chỗ trắng, bé đứa con nhỏ đỏ hồng mới đẻ, ti vào cửa sắt, gọi vào trong :

— Này anh, con anh đây này...

Người đàn ông đối diện Lê Tùng điềm nhiên nhai kẹo cao su, không để ý đến lời nói của vợ. Thiếu phụ đứng sát vào cửa, giọng van vỉ :

— Tại sao anh không cười với con một tiếng ?

— Em bỗng nó về đi.

— Thì anh cười một tiếng cho em vui lòng.

— Anh chỉ cười khi có bằng chứng nó là con anh.

— Trời, không là con anh, nó còn là con của ai ?

Gã đàn ông quắc mắt :

— Tôi đi tù đúng 10 tháng rồi. Vắng chồng, cófang chạ với người khác. Tôi bằng lòng cho có lấy hẳn. Coi chừng, khi về tôi sẽ giết cô.

Người cảnh sát suyt to hơn :

— Bà con cô bác nói nhỏ nhỏ một chút. Đừng làm tôi bị rầy đấy.

Quang cảnh hỉ nộ ai lạc giữa phạm nhân và gia đình như một màn kịch làm Lê Tùng đỡ buồn. Tâm hồn chàng phiền muộn và đơn chiếc lạ lùng. Chàng mong được một người đàn bà — bất cứ người ấy là ai — đến thăm chàng, và mang cho chàng một điều Ba-tơs xanh, hoặc một cái kẹo. Chàng thấy tiếc nuối những ngày đã qua : có tiền nong, có địa vị, có điều kiện mà chàng không chịu lập gia đình. Đến khi sắp sa vào vòng truy lạc, chàng hứa hôn với Huệ Lan thì Thu Hồ quái ác đến nắm chèngh ãnh trên giường chàng, khuy áo ở ngực tuột băng, để lộ mớ ngực trắng hếu. Oan cho chàng... vì đêm ấy chàng chưa hề mò tới thân thể Thu Hồ...

Bỗng mắt chàng hoa lên.

Một dáng người quen thuộc hiện ra sau cửa sắt.

Nàng mặc đồ đen, bộ đồ đen ảm đạm của những buổi đưa đám. Cặp kính mát to tướng nằm ngang trên mắt. Không một vết phấn, không một làn son trên khuôn mặt thù mị.

Thấy chàng, nàng buột miệng :

— Lê Tùng.

Chàng vụt đứng dậy ?

— Huệ Lan.

Gặp nàng bằng xương, bằng thịt hẳn hoi, Lê Tùng vẫn tưởng gặp nàng trong mộng. Người cảnh sát mở công cho chàng, giọng thâm mật :

— Cho ông ra nói chuyện 5 phút.

Lê Tùng hấp tấp tiến lại cửa sắt, Huệ Lan đưa bàn tay cho chàng nắm lấy. Nàng nghẹn ngào :

— Tình cờ em mới biết anh ra tòa hôm nay.

— Em có biết anh bị bắt không ?

— Không. Sau khi anh bị tổng giam ba tháng, em mới hay tin. Song em không được phép vào thăm.

— Chồng em ngăn cấm phải không ?

— Không. Văn Bình. Văn Bình nói rằng ông Hoàng ra nghiêm lệnh, không cho nhân viên quen anh được gửi đồ, hoặc vào thăm anh trong khám Chi Hòa.

— Tại sao hôm nay em đến ?

— Sáng nay, em gặp Quỳnh Bích ở câu lạc bộ. Nàng cho em biết anh bị giải ra Tòa. Em vội đến tìm anh ngay. Nghe nói anh bị sáu tháng. Anh cũng sắp ra rồi, em mừng quá.

— Khi chưa gặp em, anh muốn ra tù càng sớm, càng hay. Giờ đây, anh không muốn nữa. Anh thích ngồi tù mãi. Vì ra ngoài, anh sẽ đau khổ hơn là ở trong tù.

— Anh đừng nói nhảm.

— Huệ Lan em, anh nói thật đấy. Anh hết can đảm chống trọi rồi. Anh đã để mất danh dự làm người, giờ đây anh lại để mất người yêu.

người anh yêu nhất đời, có lẽ anh phải tự tử.

— Anh sắp về, chúng mình sắp đoàn tụ với nhau, nếu anh tự tử thì em cũng chết.

Giọng Lê Tùng chứa đầy sự sốt sắng :

— Em không sợ chồng à ?

Huệ Lan đáp qua nước mắt :

— Anh ấy chưa phải là chồng em. Giận em, anh bỏ đi với một thiếu phụ làng chơi. Giận anh, em cũng hứa hôn với một người đàn ông giàu có. Chúng qui vì chúng mình không hiểu nhau.

— Anh thề rằng cô ta chỉ ngủ nhờ phòng anh, chứ anh không làm gì hết. Nếu anh nói sai, sẽ bị trời tru, đất diệt.

— Em tin anh rồi. Và lại, em đã nghĩ kỹ, cho dẫu anh phụ em, em vẫn yêu anh như thường. Em còn nhớ mãi cái đêm trên đường Lê Lợi, trước nhà hàng Olympia.

— Chồng chưa cưới của em cố tình hạ nhục anh.

— Em biết. Lẽ ra em phải tỏ thái độ ngay khi ấy. Song em không có can đảm. Có lẽ cũng vì chưa hết giận anh, chưa hết ghen với người đàn bà lang bạc nằm trên giường anh. Nhưng đêm ấy, em thức đến sáng, và quyết định thoát hôn.

— Em đã làm. Lấy người ấy, em sẽ sống một cuộc đời bảo đảm, hoàn toàn bảo đảm. Còn anh...

— Không giấu anh, người ấy là chủ một công ty xuất nhập cảng lớn nhất nhì Sài Gòn. Song tiền bạc không mang lại hạnh phúc. Em chỉ cần yêu. Em chỉ cần tình yêu của anh.

— Anh là thằng tù. Mai kia được tha, anh vẫn thất nghiệp như thường. Với một hồ sơ có tiền án,

anh sẽ không tài nào kiếm được việc làm. Phương chi anh lại bị ông Hoàng ghét bỏ nữa.

— Em sẽ van xin ông Hoàng.

— Không được đâu. Ông Hoàng sẽ bác bỏ. Và có thể ông Hoàng còn khiến trách em nữa. Việc em tới thăm anh hôm nay đã là một hành động vô kỷ luật rồi. Huệ Lan ơi, em về đi, đừng lưu luyến anh nữa. Anh đã phạm nhiều tội ác em đừng bắt anh phạm thêm một tội ác tày trời nữa : tội làm em đau khổ vật chất và tinh thần.

— Em đã lớn rồi, em không còn là đứa trẻ. Em có toàn quyền lựa chọn người em yêu. Em yêu anh, ông Hoàng không có toàn quyền cấm đoán. Nhược bằng...

— Em định từ chức ư ?

— Vâng, nếu ông Hoàng cấm đoán, em sẽ xin thôi.

— Rồi em sẽ bị ghi vào sổ đen như anh. Chúng mình sẽ đói rét. Rồi anh sẽ làm bảy lần nữa, và lần này là đi Côn đảo.

— Anh yếm thế lắm. Em không tin cuộc đời chúng mình sẽ đen tối như anh nghĩ đâu. Thôi, em về đây. Em đã mang một giỏ bánh kẹo và quần áo cho anh.

Lê Tùng ứa nước mắt. Mùi da thịt thơm thơm của Huệ Lan còn phảng phất bên cửa sắt. Chàng phải nghiêng rặng cho nước mắt khỏi trào xuống.

Huệ Lan đi rồi, Lê Tùng vẫn tưởng nàng đứng trước mặt. Tiếng cồng sắt rộn rền lời chàng trở về thực tại. Thở dài, chàng trèo lên xe buýt bùng. Hối sáng, trên đường từ Chí hòa ra tòa án, chàng dán mắt vào cửa lưới nhìn quang cảnh quen thuộc của thủ đô Sài Gòn.

Lúc ấy Lê Tùng mới nhận thấy những cử chỉ trước kia chàng cho là vô nghĩa đã trở thành vô cùng quý giá. Thật vậy, những cử chỉ quá tầm thường như bách bộ trên vỉa hè, di mũi vào tủ kính, dừng lại ngắm một cô gái có cái miệng tròn trịa và bộ ngực đồ sộ, Lê Tùng cho là một đặc quyền phi thường. Giờ đây, chàng mới hiểu được giá trị của cuộc sống tự do.

Lê Tùng thở dài.

Thế là Lê Tùng được tự do.

Chàng quay lại lần nữa, nhìn căn phòng giam trong công an tư pháp, một tòa nhà lẻ loi quét vôi vàng, bên ngoài trông như cái hộp. Bốn giầy nhà lầu vẩy quanh một cái sân hình vuông. Toàn song sắt và song sắt.

Lao xá công an tư pháp trong Tổng nha Cảnh sát đường Võ Tánh là nơi giam giữ những can cứ chưa bị tổng giam thiết thụ vào khám Chí hòa. Đó còn là nơi tạm giam những phạm nhân hết hạn tù, sắp được phóng thích.

Lê Tùng về đây đã được hai ngày. Suốt ngày, chàng nằm dài trên giường xi măng, nhìn qua song sắt. Cảnh nhà lao là trụ sở Ủy hội Quốc tế. Tiếng động cơ xe hơi, và tiếng vui đùa của trẻ con vẳng lên rõ mồn một.

— Ông Lê Tùng.

— Tôi đây.

— Mời ông sửa soạn. Xong rồi...

Không khí mát mẻ bên ngoài tràn ngập phổi chàng. Chàng đã có cảm giác này khi được đưa từ khám Chí hòa về đường Võ Tánh, để chờ

phóng thích. Từ lâu, chàng hằng mong cái lúc được trả về đời sống loài người, song đến khi được tự do chàng lại tiếc nuối những ngày ở trong lao thất.

Chàng không thể quên được cầu thang trong khám Chi hòa sơn nhiều màu sắc sỡ, sân chơi bóng chuyền với những toán cầu thủ bay bướm, cột cờ cao chót vót vang rập tiếng kèn, những khu giam giữ phạm nhân ngoảnh mặt vào cái sân bát giác. Chàng cũng không thể quên được những đêm nằm cô đơn trong trại B, ở Tổng nha Cảnh sát, gồm những căn phòng nhỏ xiêu thấp đèn nê ông, đối diện bức tường trắng toát, nghe nữ can cứ ca vọng cổ giọng náo nùng thối ruột.

Thế là Lê Tùng được tự do.

Con đường Võ Tánh ngập đầy ánh nắng. Trong thời gian bị giam, chàng mất dần ý niệm ngày giờ, đến khi được tự do bách bộ ngoài đường, chàng mới sực nhớ là xế chiều. Vào giờ này, Huệ Lan đang uống cà phê trong câu lạc bộ.

Chàng vẫy tắc xi. Khi chàng đóng cửa xe, tài xế ngoảnh chàng, vẻ mặt ngạc nhiên. Có lẽ tài xế để ý đến bộ râu nham nhở hàng tháng không cạo của chàng. Từ ba tuần nay, chàng chưa cạo râu. Mớ tóc được cắt bằng kéo trong khám đã bờ xuống gáy, sắp biến thành bụi tó, trông rậm rì, hơn tóc quái kiệt Trần văn Trạch.

Chiếc sơ mi trắng giặt bằng nước phèn đã ngả sang màu hung hung bần thiu. Khuy măng sét bị gãy, chàng đành xắn tay áo, để lộ cổ tay khăng khiu, xanh mướt. Chàng xách nơi tay một cái va-li nhỏ, đựng lơ thơ hai bộ đồ ngủ. Cái va-li và

quần áo ngủ do Huệ Lan mua cho chàng ở chợ Bến Thành, và nằng thân chinh mang vào khám.

Còn nửa tháng Lê Tùng hết hạn tù, Huệ Lan vào Chi hòa thăm chàng. Chàng nhớ rõ buổi sáng thứ sáu trời âm u như muốn mưa, gió lạnh quạt nhẹ nhẹ qua hành lang nhà giam dài thăm thẳm. Gặp chàng ở phòng «nuôi», Huệ Lan ứa nước mắt.

Nàng nói, giọng xúc động :

— Tội nghiệp, anh gầy quá !

Lê Tùng gượng cười :

— Có lẽ lâu ngày không ra nắng nên anh hơi xanh đấy thôi. Hôm qua, anh vừa cạo xong. Anh lên được một kí rưỡi.

Nàng vén áo ngồi xuống ghế, Lê Tùng đối diện nàng. Nàng đặt bàn tay thon nhỏ lên tay chàng :

— Anh đừng nói dối em nữa. Đàn bà chúng em có linh tính rất bén nhạy. Bữa trước, gặp anh ngoài tòa, em thấy anh không gầy bằng hôm nay. Anh lo về em phải không? Anh sắp được tha rồi, em sẽ có một số tiền lớn, chúng mình chung sống với nhau cho đến ngày anh xin được việc làm.

— Ai đưa tiền cho em ?

Huệ Lan nhăn nhó :

— Trời, anh còn nghi em nữa ư? Thầy mẹ em bán ruộng ở nhà quê, chia cho các con. Em được ba trăm ngàn.

— Không, anh đâu dám nghi em. Anh hỏi cho biết đấy thôi. Máy tuần nay, anh đã suy nghĩ nhiều. Anh không thể ăn bám vào em được.

— Anh là người em yêu, anh lại là người chồng tương lai của em. Vợ không giúp chồng được sao ?